

Åsa Schwarz

STIGMA

Demonologin II

ÅSA SCHWARZ

STIGMA

DEMONOLOGIN II

Kalla Kulor Förlag 2006
www.kallakulor.com
info@kallakulor.com

Omslag och layout: Olof Rydén
Författarfoto: Ingrid Udén

Tryckt hos Scandbook AB Falun 2006
ISBN 91-975748-6-4

VILL DU VETA MER?

www.stigma666.com

Det är gräshoppornas år. Ovanför trädgränsen dominerar de hoppande krypen. De parar sig, de sprider sig, de dör med buken i vädret. De äter det torra gräset; de äter varandra; de äter allt. Svarta stora bepansrade. Små flygande grå. Grova med ben kraftiga som grodors. Deras torra skrapande genljuder över bergen och stegrar sig allt eftersom sommaren mognar. Ljudet utvecklar sig och sväller. Toner kan urskiljas ur kaoset likt ylande vind som sliter i segel på havet. De bildar en ostämd kör som bräker sin sång ned längs branter och stup.

– Det är gräshoppornas år i år, säger de gamla i byn och korsar sig över bröstet. De sitter svartklädda i skuggan och åberopar det kollektiva minnet i byn, skakar på huvudet och ser upp mot alptopparna. Om nätterna regler de noggrant fönsterluckor och låser dörrar. Ljudet på berget stegras i välkomstsång. Snart är han här.

DEN 13 AUGUSTI 2005

Glaciären på Roc de Valmeiniers västsluttning är döende. 2 800 höjdmeter räcker inte för att rädda den; stycke efter stycke smälter bort. Spridda partier av is ligger kvar i djupa sänkor men snart kommer de att vara ett minne blott. Redan året före skymtade en mörk skugga under isen och vinterns bristfälliga snö orkade inte mota bort gestalten. För varje dag närmar den sig ytan.

Endast tunn genomskinlig is skyddar omvärlden från honom. För en vecka sedan kom isyxan upp till ytan, hög som en käpp och med ett ådrat träskaft. En inskription av latinska bokstäver smyckar järnpiggen som täcker yxans ena ände. Eggen i andra änden har vassa hullingar för att fästa i den mest ovilliga isen.

Omkomna i Alperna brukar hittas i fosterställning som om de skyddar sig mot kylan ända in i döden eller i makabra ställningar där deras ben och armar vittnar om ett blodigt slut. Mannen under isen ligger raklång med armarna längs sidorna. Kavaj och väst är av grov ull. De är vävda i ett mönster som är bortglömt sedan länge och ligger oklanderligt släta längs kroppens utsträckta lemmar. En silverkedja avslöjar att ett ur ligger gömt i västfickan. På välputsade läderkängor är smidda stigjärn fastspända. De är gjorda av två hästskor med en ledad midja emellan och vassa pikar utgår från stigjärnen för att göra det möjligt för sin bärare att färdas över glaciärer. De stängda ögonen skymtas under två runda glasögon med svarta vindskydd. Anletsdragen ser oberörda ut som om mannen vilken sekund som helst ska vakna. Om det hindrande istäcket försvinner.

Charterresegruppen från Sverige når sitt mål som är La Vieille Ferme, en gammal bondgård byggd år 1722 i södra Alperna. Den ligger i Villeneuve, en av tre byar som växt ihop på 1400 meters höjd i Serre Chevalier-dalen. Det är sent på sommarsäsongen och turisterna så få att en minibuss räcker till att transportera dem från flygplatsen. Dagens sista solstrålar smeker de branta bergen med ett rött sken. Strax ska en fullmåne svagt lysa upp en värld av djupa skuggor och dunkla dalar. En man med kritvitt hår suckar över att behöva bära upp sin väska längs bergsbyns smala väg.

- Det borde ha stått i katalogen, mumlar han till sin fru.
- Så pittoreskt, utropar hon förtjust.

Trettiosex år tillsammans har gjort henne döv för hans negativa kommentarer.

Jessica är redan framme vid hotellets ingång. Hon bär en stor ljusblå ryggsäck vars tyngd hon ignorerar. Trots att den är flitigt använd syns inga spår av smuts eller fläckar. Hon stannar två sekunder och ser snabbt över huskroppen som hon tror kommer vara hennes hem den närmaste veckan. Gråvitt, sten och gammalt trä. Det finns inget att klaga på, än så länge. Johan är några steg efter men han hinner precis ikapp sin flickvän innan hon slinker in genom porten. Han följer efter, halvt springande uppför trappan till ingången. Jessica har researrangören Langleys välkomstbrev i handen och memorerar rumsnumret.

– 34 måste innebära att det är tre trappor upp, konstaterar hon högt på grov skånska och går upp för trapporna som om det var första etappen i en snabb bergsbestigning.

Steg efter steg i jämn, kontrollerad takt med bastanta, vältränade ben. På vägen upp studerar hon hörnen noggrant för att se om Städerna på hotellet sköter sig.

Trappan har trampats miljontals gånger av de flesta nationaliteter sedan huset gjordes om till hotell på 1970-talet.

Även tvåhundra år tidigare var den stadigt frekventerad av män från fjärran länder. Då härbärgerade bondgården inte längre en bergsbondes familj och kreatur utan munkar som funnit avskildhet och tystnad bland snötyngda berg. Men det var länge sedan. De asketiska munkarnas celler är nu förvandlade till hemtrevliga rum i ett tvåstjärnigt, svenskägt hotell.

Jessica har nått tredje våningen och tagit de sista ojämna trappstegen i ett steg. Vart och ett med grova, synliga spikhuvuden som understryker husets bakgrund och karaktär. Johan andas tungt men är direkt bakom. Han ser Jessicas inbjudande bakdel snett underifrån och glömmer bort ansträngningen för tankar på en annan. Samtidigt som hon låser upp den tunga trädörren till deras rum tar han tag om hennes midja bakifrån, makar undan hennes lockiga hårman och kysser henne på halsen. Hon viftar först bort honom irriterat. Hela hotellet finns kvar att utforska. Planer för veckan måste göras. Kartorna är redan inhandlade. Så mycket som möjligt ska hinnas med. Sedan kommer hon ihåg deras allvarliga samtal för en vecka sedan. Hon låter sig övertalas av hans händer och mjuka mun som ivrigt utforskar hennes nyckelben. Inom sig är hon tvehågsen men låter saken ha sin gilla gång. Hon hjälper till och med till genom att knäppa upp Johans skjorta och gylf. Hon noterar att han har ett stort födelsemärke över höger bröstvärta som delvis döljs av hans blonda kroppshår. Det har hon aldrig tänkt på tidigare. Hans trettiofemåriga mage visar tecken på att han inte tränat mycket de senaste åren men Jessica väljer att inte fokusera på det. Inte just nu i alla fall.

Johan drar ner Jessica i den hårda dubbelsängen med stolpar av massivt trä.

- Vänta, säger Jessica och hoppar ur sängen, upp med dig.
- Va? frågar Johan och ser konfunderat på henne med ljusblå ögon men reser sig ändå långsamt upp.
- Överkastet kan bli äckligt, förklarar Jessica, drar av det från sängen och viker ihop det tjocka röda tyget innan

hon prydligt placerar det på en stol.

Hon går sedan fram till Johan och fortsätter där hon sekunderna tidigare bryskt avbrutit. De tar en liten stund innan han är på spåret igen men han har lärt sig att vara tacksam för det lilla. Fem minuter senare fejkar Jessica en orgasm på lakan som den franska städerskan glömt att byta. Det kommer Jessica aldrig att få reda på. Inte heller att tjugosju samlag har förekommit på överkastet sedan förra gången det kemtvättades.

*

Alexandra, hotellchefen på La Vieille Ferme, blänger på dörren. Hon kliar sig i sitt guldblonda hår och tittar sökande längs dörrkarmen. Niklas står bredvid. Han arbetar som hotellets guide men är också hennes pojkvän. Bakom Ray Ban-glasögonen och kepsen ser han ut som ett frågetecken. Paret står i huset snett framför hotellet. Det byggdes samtidigt med huvudbyggnaden och ingår i fastigheten men har aldrig renoverats eller byggts om till hotell. Övervåningen är lager för generationers bråte; trasiga tvätt- och diskmaskiner trängs i ett hörn; vackra men förbrukade skidor i ett annat; en plastmöbel från 1983 tronar på en hög av allt möjligt som tänkas kan. När innerväggarna i övervåningen revs och varför är det ingen som vet. Men de ligger kvar vid väggen längst till vänster. Paret står i undervåningen som också tjänar som soprum. Bredvid dem finns en raserad eldstad varifrån murbruk och tegelstenar är spridda runt om i lokalen. Båda stirrar på en dörr som vägrar ge vika. Den var stängd när de började arbeta på hotellet för två år sedan och det är den fortfarande. Men det är först nu som de insett att de faktiskt inte har någon aning om vad som finns bakom dörren. De har jämfört husets stenbelagda framsida och dimension. De har letat på övervåningen bland skrot och bråte efter en nedgång men mysteriet med dörren är än så länge olöst. Gåtan har snarare

ökat eftersom de upptäckt ett fönster i fasaden som de inte heller kan hitta ett matchande rum till. Det är helt täckt av innerluckor och ger inga fler ledtrådar till dess existens.

– Nä, nu hämtar jag en kofot, säger Niklas.

– Vi kan inte förstöra en dörr från 1700-talet, protesterar Alexandra. Någon måste veta vad som finns här bakom.

Båda tittar på varandra samtidigt. Denna någon som vet är alltid Pontus Langley som också startat resebolaget de jobbar för. Trots att bolaget vuxit har han kontroll över alla detaljer på företagets hotell.

– Jag ringer honom direkt, säger Niklas och kysser sin flickvän på pannan innan han går in till hotellet.

*

I sann charterreseanda samlas hotellets gäster på den rymliga träterrassen för ett välkomstmöte. Alexandra öppnar med att berätta, med snedställd mun hennes vana trogen, om hotellets rutiner. Hennes överarmar och figur vittnar om årtal av skidåkning och klättring. Solbrännan och fräknarna är ingen motsägelse. Hon lämnar över ordet till sin namne och norske kollega Alex som presenterar kvällens meny.

Församlingen stirrar på honom. Några avslöjar sin koncentration genom att deras öppna munnar följer samma rörelser som hans. Nordnorskan ter sig helt obegriplig för många. Jessica sitter med stängd mun och låtsats som om hon förstår allt. Johan är nöjd med eftermiddagen och lutar sig belåtet tillbaka utan att ta notis om norrmannen. Istället sitter han och funderar på hur den böljande aspen mitt på verandan kan överleva och i vilket tak dess rötter sakta gräver sig ned. Det måste vara hotellbaren, konstaterar han tyst för sig själv efter en stunds fundering. Fem långbänkar står runt trädet. Parasollen är tre. Den mörka alpkvällen är kylig i kontrast till dagens varma väder.

Sist ut är Niklas, guiden, som berättar om veckans aktiviteter.

– Denna vecka har vi inriktningen alpinism, börjar han.

Den vithåriga mannen suckar, plockar demonstrativt upp sin rumsnyckel som legat framför honom på bordet och lämnar terrassen. Hans fru stannar kvar.

– I morgon ska vi värma upp genom att gå 1 400 höjdmeter genom en av Alpernas absolut vackraste dalar, Vallée de la Clarée, och sedan upp till kapellet på Mont Thabor. Under vägen till toppen passerar vi sjöar, stenåkrar och ruiner. Det kommer att bli en intensiv introduktion till Alperna. När det gäller utrustning hoppas jag att alla har med sig ordentliga vandringskängor. I morgon behöver vi inte ha med oss stegjärn men däremot selar och rep. Även om vi passerar glaciärer kommer vi inte att gå över några.

Ulla, en 45-årig stockholmska, räcker upp handen. Hon har en vass näsa, små glasögon och ett spretigt burr till hår; de flesta brukar likna henne vid en mus, utan att mena något illa med det. Niklas ger henne ordet:

– Hur mycket kläder ska vi ha med oss? Hur kallt är det?

– Ni bör ha flera lager med er och det yttersta ska vara vindtätt. Men inte för mycket. Tänk på att ni ska bära på det i åtta timmar.

– Hur mycket vatten ska vi ha med oss? frågar hon ivrigt. Och mat?

– Ni måste ha med er minst två liter vatten. Gärna mer. Lunchpaket finns färdiga att hämta på morgonen vid frukostbuffén. Alla som vill följa med anmäler sig till mig nu.

Det blev en grupp på sex personer som samlas runt Niklas: Johan och Jessica, Ulla och hennes guddotter Lena med blå slingor i sitt blonda hår samt två män i 50-årsåldern med ansikten som båda visar tecken på årtal i vind och sol.

Niklas ser nöjt på församlingen. De har klarat första okulärbesiktningen: inga överviktiga män i medelåldern som lever kvar i tron att de orkar lika mycket som när de regelbundet tränade för tio år sedan, inga äldre damer som inte har förstått vad minst 1 000 höjdmeter om dagen innebär

eller ordet "toppsäkra". Ett av de största orosmomenten inför alpinismveckorna är att få en ojämn grupp. De vältränade får inte utlopp för sin energi och sina förväntningar samtidigt som de som kommer på efterkälken blir missnöjda med tempot och kan börja tala om elitism och icke existerande solidaritet. Slitningar i en grupp som ändå ska uthärda svåra påfrestningar är inte bra. Även om de delat upp gruppen i två när en sådan situation uppstått har gästernas utvärderingar av veckan sjunkit. Än så länge är Niklas inte orolig men morgondagen kommer att skilja agnarna från vetet under kontrollerade former.

– Vi ses på parkeringen klockan 08.00, avslutar Niklas genomgången.

*

Eftervärmen från dagens sol smälter den sista skyddande hinnan av is. Glaciären har inte kraft kvar att binda sin fånge. Glasögon, näsa och mun möter för första gången på 124 år Alpernas syrefattiga luft men lungorna har inte längre nytta av den. Kroppen är intakt men stilla. Hjärtat slår inga slag. Berget tiger. Till och med gräshopporna har tystnat. Eftermiddagen är hans tid. Nu är det bara timmar kvar av seklers väntan.

DEN 14 AUGUSTI 2005

Klockan är 08.55 när Niklas konstaterar att de undre bommarna på 1 828 meters höjd är stängda. Han parkerar minibussen och låter passagerarna med ryggsäckar och vandringsutrustning välla ut över parkeringsplatsen. Innan Niklas stänger av motorn, låter han Mister Kites låt "Won't go Away" tona ut i CD-spelaren. Det sista han gör innan han låser bussen är att byta om från flipp-floppsandaler till kängor. Keps och Ray Ban är redan på. Skäggstubben skyddar mot kyliga vindar men framför allt understryker den hans image som guide. När han kliver ur bussen samlas gruppen runt honom som ivriga barn, trots att han med sina 26 år är yngst i flocken. Han trivs i rollen som guide men har börjat tröttna på de mer än välkända bergen.

Den första etappen är en stängd bilväg och tar en halvtimme. De följer en asfaltväg som först leder genom en lärkträdsbeklädd dalsänka men strax under trädgränsen kommer upp i ett öppnare jordbrukslandskap. Ruiner står att finna med jämna mellanrum. Endast de höga stengrunderna är kvar trots att lärkträ är ett av de mest beständiga träslagen med självimpregnerande sav. Ofta ligger husresterna vid något av de stora klippblocken som är spridda över dalen eller vid en brant bergvägg för att nyttja naturens möjligheter och minska det forntida byggnadsarbetet. Igenvuxna diken ristar rutmönster i alpängarna som tidigare varit åkrar eller täppor.

Jessica ser irriterat på när Johan tar sin första klunk vatten. Hon lyckas hindra sig att säga "Redan?". Det är fruktansvärt att Johan inte har bättre kondition, tänker hon

när hon ser att han andas tungt efter att ha svalat några munfullar vatten. Hon hoppas att hon inte ska behöva skämmas för honom under veckan men går för säkerhets skull längre fram i ledet för att inte förknippas för mycket med honom. Framme vid Niklas säger hon schablonmässigt på sin skorrande, tunga skånska:

– Vad vackert det är här.

– Ja, mycket, svarar Niklas. Dalen är också känd för sin rena luft. Det har funnits rekreationshotell i de nedre delarna i flera hundra år men jag är mer imponerad av människorna som levde här uppe då.

– Jag har bara sett ruiner. Bor några kvar här året om?

Niklas pekar upp mot två hus, hundra meter upp längs vägen, som nyligen blivit synliga bakom en kulle. De ser ut att bara vara några decennier gamla till skillnad från ruinerna som gruppen tidigare passerat. Stenväggarna går ända upp till taket av mörkt lärkträ. Runt husen är ett skrikigt orangefärgat nätstaket uppspänt.

Ett fasligt liv har uppstått och ankors kväkande genljuder mellan bergsväggarna. En tvärhand hög gumma öppnar dörren till det ena huset och hytter med sin käpp vilket gör att hennes mörka kjol rör sig upp och ner och avslöjar tjocka strumpor och fotriktiga skor. Tumultet ökar trots hennes ingripande men till slut hörs ett plask. En av ankorna har förlorat slagmålet och förpassats till andra sidan av bäcken. Gumman skakar på huvudet och stänger noggrant dörren efter sig. Tystnaden lägger sig åter över dalen.

Gruppen når den övre parkeringen med känslan att det är först nu den egentliga vandringen börjar. Framför sig ser de en gräsbeklädd dal med glest utspridda pinade lärkträd vilka som mest uppnått människohöjd. I en inhägnad står en åsna med sina två föräldrar. Likt en hundvalp är hennes långa lurviga öron och stora hovar feldimensionerade i förhållande till den rangliga kroppen.

På båda sidor om dalen sticker utmanande bergstoppar

rakt upp mot himlen och deras vässade former står i skarp kontrast till de få mjuka molnen som blygt smyger över himlen. Solens morgonstrålar lovar en varm dag.

Jessica försöker undvika att mosa någon av de otaliga gräshopporna och smutsa ned sina vandrarkängor med deras inälvor. Niklas som ser hennes koncentration säger leende:

– Det äckligaste är att få in dem mellan strumpan och skon.

Jessica ger honom en grimas som svar. En ljus slinga har brutit sig loss ur hennes hår och hon stryker den bakom örat utan att släppa marken med blicken. Vid trettionio års ålder har hennes tidigare mörkbruna hår förvandlats till gråsprängt. Hon låter det hållas eftersom det är för omständligt att färga håret.

Niklas är redan i andra tankar; något stämmer inte. Krypen ser ut som vanligt i sin mångfald. De försöker att undkomma de tunga kängorna som slår ned på en ojämn grusväg genom en okontrollerad blandning av hopp och flygning. Ofta hamnar de bara i samma livsfara någon meter längre fram på den ojämna bergsvägen. Men han lyckas inte sätta huvudet på spiken.

Efter ett tiotal höjdmeter stannar Niklas och pekar på en bäck som ömsom rinner, ömsom forsar ned längs den motsatta bergslutningen. Vassa stenbumlingar, branta kullar och bergets nycker har tvingat bäcken till att ha flera parallella ådror som slutligen återfinns varandra i dalens botten och fortsätter tillsammans ned längs alpen. Gröna partier med buskar och lågväxta tistlar finns där jorden tillåter.

– Om ni har sett vykort med en bäck nere i byn, är det antagligen den här. Den är känd för sin skönhet.

Jessica fotograferar plikttroget men har redan gått en bit när resten av gruppen börjar röra på sig. Hennes tankar vandrar någon helt annanstans. Eftersom hon med stormsteg närmar sig fyrtioårsstreckets kretsar de allt mer runt om det är för sent, om hon aldrig kommer att bli mamma. Det är

något som hon hittills valt bort eftersom varken den perfekta mannen eller tillfället dykt upp. Hon är inte ens säker på att hon vill ha barn men hon sörjer att valet kanske inte längre är hennes. Hennes tankar flyter tio år tillbaka då hon fattade beslutet att göra abort efter en ofrivillig graviditet. Visserligen levde hon då i ett någorlunda stabilt samboförhållande men barnet störde hennes planer. Pappan fick aldrig reda på hennes beslut.

En ny bäck slår efter några minuter följe med stigen som gruppen färdas längs. Den bryter sig fram mellan spretiga stenar och hårda klippor men längre upp övergår den till ett smalt vattendrag som lugnt korsar en sankmark. Plask i vattnet gör dem varse om prickiga fiskar som förskräckta försöker gömma sig. Ulla ställer sig vid vattenbrynet och ser ned.

– *Salmo trutta fario*. På ren svenska är det en bäcköring, konstaterar hon.

Fiskar är hennes stora intresse i alla former: tama, i sjöar och hav men också i böcker och på tallriken. Hennes fem akvarier där hemma är en installation av simmande djur från tre kontinenter, fyra sjöar och två floder.

Rännilen öppnar sig och övergår till en avlång tjärn med ljusblått vatten. Den snabba stigningen och sensommarhettan gör att de flesta har börjat svettas. Med Niklas välsignelse tvättar de händer och ansikte i det klara vattnet och fyller på energiförråden med valfri medhavd kost; Ulla och Lena tar var sin nektarin; Johan äter några bitar mjölkchoklad; övriga suger i sig konstgjord gel med kolhydrater och allt annat som kroppen anses behöva under ansträngning.

Efter pausen passerar de fler små sjöar, några på gränsen till träsk. All högre vegetation lyser med sin frånvaro. Alpblommor, väna i sin litenhet, samsas med centimeterhögt gräs där grus och sten inte tagit överhanden. Gruppen möter en bred åker av resliga klippblock. Stigen syns inte längre eftersom den hårda stenen vägrar ge efter för otaliga vandrares fötter. Niklas pekar på små pyramider av sten.

– De visar var leden går, berättar han, och det medför tur att bygga dem, fortsätter han och lägger en sten på den pyramid som inleder klippbältet. Några i gruppen följer under muntra tillrop hans exempel.

Vandrarna måste nu ofta använda både händer och fötter för att ta sig fram. Jessica känner att hon drack för mycket till frukost för att hennes blåsa ska klara sig mycket längre till utan att lättas. Hon smyger diskret undan och ger tecken till Johan att inte vänta. Ett skrovligt stenblock får utgöra skydd från indiskreta blickar. Ryggsäck och kläder hindrar henne att göra en blixervisit. När hennes Björn Borg-trosor och vandrarbyxor åter är på plats har hon kommit rejält på efterkälken och börjar ömsom springande, ömsom klättrande ta sig ikapp de andra. Hon snubblar till och ramlar på alla fyra. De halvlånga byxorna skavs upp och mellan tygkanterna skymtar ett blödande skrubbsår på knäet. Jessica konstaterar att ingen smuts eller småsten har fastnat i såret. Innan hon hastar vidare slänger hon en blick bakåt för att se vad det var som fällt henne. Det är en numera raserad stigmarkering som ligger spridd över marken.

Jessica hinner upp de övriga när de kommer ut ur klippöknen. Landskapet ser ut som om det tillhör en annan planet. På 2 500 meters höjd är marken täckt med småsten med undantag för gulgrönt gräs. I bakgrunden reser sig svarta Rochers de l'Aigle, örnens klippa. Niklas går först men tvärstannar för att inte bli omkullsprungen av ett lamm som legat och tryckt mot marken för att sedan hastigt sälla sig till flockens trygga gemenskap. Jessica konstaterar roat att den har en lång ljus svans till skillnad från alla får hon någonsin sett tidigare. I flocken finns flera baggar men bara en har en avslöjande lång svans. De flesta av lammen som är intill den har även de fått samma attribut medan flockens övriga medlemmar har den traditionella lurviga stumpen.

Niklas ser fundersamt på djuren. De tigger liksom gräs-hopporna och resten av berget. Inte ens det flyende lammet

bräkte för att hitta sin mor. Det är först nu han inser vad som är annorlunda och ser oroligt upp på himlen men inte ett moln går att urskilja i värmen. Djur brukar kunna förutsäga oväder men i dag måste de ha fel, konstaterar han för sig själv utan att nämna något för resten av gruppen.

Höjdmeterna tar ut sin rätt och alla i gruppen andas tungt. Johan halkar efter men Niklas sänker takten omärkligt för att han ska hinna upp gruppen. De passerar en sista sjö med ogenomskinligt turkost vatten och stupande stränder. Gräset överlever inte här eftersom marken har legat under ett evigt snötäcke som för första gången på decennier gett vika för den envisa solen. Mirakulöst nog spirar späda blomster i skrevor och sprickor. De flesta i gruppen är nu mer koncentrerade på sina steg och andhämtning än på naturupplevelsen. Jessicas pulsklocka visar 145 slag i minuten. Niklas stannar när de nått passet som ligger på 2828 meter och låter gruppen pusta ut. Han pekar österut, gör en svepande gest över dalen som nu har kommit i sikte och berättar:

– Den här vägen användes under krigen av dem som ville passera utan att någon av landets myndigheter skulle veta något. Här smugglades både varor och människor. Ser ni berget där borta? Det heter Pointe Balthazar och precis framför går en sträng av Italien in. De kom därifrån, gick upp längs dalen ni ser och följde zick-zack-leden. Vi kommer efter lunch att korsa spåret då det fortsätter västerut medan vi ska rakt norrut till kapellet på Mont Thabor. Nu har vi bara hundra höjdmeter kvar till lunch så det är lika bra att vi sätter igång att gå. Jag börjar bli hungrig.

Medhållande mummel hörs och de sju inleder vandringen upp längs den sista branta passagen.

Toppen ser ut som en enorm trave av sten, som ett av de pyramidformade vägmärkena i jätteformat. I meterhöga branter får vandrarna klättra rakt uppför men den hägrade lunchen gör att de ändå håller ett högt tempo. De sista femtio metrarna går dock långsammare. Väl framme samlas grup-

pen runt Niklas som står på en rostfärgad sten. Han pekar på ytterligare en dal som kommit i deras sikte.

– Där fortsatte smugglarnas vandringsled. I vanliga fall brukar dalens högsta del vara täckt av en glaciär men den verkar ha smält bort nästan helt och hållet. Sjöarna där nere heter Lac des Glaciers. Jag antar att de får byta namn snart om inget händer: att USA byter president som hanterar utsläppen istället för att sitta i knäet på oljebolagen eller något annat drastiskt.

Niklas inser att han inte varit helt politiskt korrekt och ser sig runt i församlingen men alla verkar le instämmande åt hans ställningstagande.

Inga fler ord yttras när de snabbt packar upp lunchen. Efter några tuggor i en baguette, fylld med brie och sallad, slår Ulla upp blicken och får syn på två inristade tecken i stenen framför sig; mellan ljusgröna lavpartier ser hon bokstaven M och en blomliknande symbol. Hon pekar på dem och frågar Niklas mellan tuggorna vad det är för något.

– Det ena är den franska liljan, den andra har jag ingen aning om. Det kanske är symbolen för att detta är vägen till ett kapell.

Jessica sitter närmast den nya dalen och Johan har slagit sig ned bredvid. Hon kliar sig upprepade gånger i örat och försöker vifta bort insekten som insisterar på att landa där. Till slut verkar den ge upp och hon återgår till baguetten för att sedan fylla på med torkade aprikoser. Hon reflekterar aldrig över vad ett flygfä gör på 2950 meters höjd. Johan slänger i sig ytterligare en smörgås som släpats upp för berget. Hälften av vattnet har redan gått åt.

– När ni har ätit färdigt tar ni på er selen, säger Niklas. Sedan ska vi binda ihop oss med rep och använda varandra som säkring. Vi delar upp oss i replag om tre och fyra.

De börjar en skakig färd över kammen som delar upp smugglarnas dalar. Här och var dyker utmanande klippformationer upp ur den grå sanden och hindrar klättrarnas framfart

men ger dem också en känsla av stabilitet. Sten och grus sätts hela tiden i rullning och forsar ned mot dalarna. Kammen bräddas och växer. Grov sand byts till fast berggrund. Passagen förlöper utan olyckor men alperna är fortfarande stumma. Inte ett ljud hörs utom vandrarnas kängor mot sten.

Så hör Jessica ett svagt skrik på hjälp. Ingen av de övriga i gruppen verkar ha uppfattat något ljud eftersom de fortsätter framåt i jämn takt. Nu hörs det igen, lite starkare denna gång men ingen annan än Jessica tar notis om det. Hon söker med blicken längs dalen och bergssidan. Först ser hon ingenting. Sedan tonar en mörk fläck fram på en av de isanhopningar som är tragiska rester av glaciären. Hon anstränger blicken ytterligare och får samma känsla som när hon zoomar in med kameran. Nu ser hon en liggande mansgestalt som mödosamt vinkar med armen.

Hon tar tag i vandraren framför som råkar vara Niklas, rycker i hans arm och pekar samtidigt som hon gällt ropar:

– Han där nere behöver hjälp.

Niklas hjärta slår en volt och alla hans sinnen aktiveras på helspänn. Men hans ögon hittar inget ovanligt på bergssidan. Han ser endast en gråvit prick där Jessica pekar.

– Jag ser ingenting, konstaterar han. Vad är det för något? Han måste ha synfel, konstaterar Jessica flyktigt.

– Det är en man som verkar ha ramlat på isen. Vi måste hjälpa honom.

– Är du alldeles säker? frågar Niklas. I sådana fall måste vi gå ner dit och avbryta turen.

– Såklart jag är säker. Vi måste komma dit fort. Det är bråttom. Hur gör vi det? skriker Jessica som har tårar i ögonen av frustration. Inom henne ropar ordet hjälp.

Niklas har förstått allvaret och börjar jogga vidare längs leden samtidigt som han kommenderar:

– Alla följer mig. Vi måste till nästa pass för att kunna komma ner till den skadade.

Gruppen rör sig nu snabbt uppför utan att någon kom-

mer på efterkälken. Jessicas oro och allvar har smittat av sig och resulterat i att adrenalin rusar runt i blodkärlen. Kängor halkar och snubblar men det är ingen som lägger någon vikt vid det. I Jessicas huvud dånar nu en smärtsam klagosång som vänder hennes inälvor i ångest.

Vid passet Col de Valmeinier svänger gruppen västerut. Niklas håller nere farten, trots att de antagligen orkat springa snabbare, eftersom risken för fall och skador är ansenlig vid hög fart nedför. Den vita pricken av snö är nu synlig för alla och sväller ut till en halvmåne när de närmar sig. Den har tryckt bakom en brant sluttning och gömt sig för den ödesdigra solen som smält resten av glaciären. Inget levande har ännu fått fäste i marken runt omkring men mineraler och stenarter ritar mönster i svart, rött och vitt.

Niklas hör Jessicas andhämtning direkt bakom sig. Flera gånger under den hastiga språngmarschen har hon trampat på hans hälar. Hon tar nedre spåret när stigen breddas och ökar farten. Niklas inser för sent att hon tänker springa om honom och räcker ut en hindrande arm en meter bakom henne. Hans verbala protester möter döva öron. Det enda Jessica är inriktad på är att rädda mannen som ligger i snön, att lindra hans lidande och döva smärtan. Avståndet mellan Jessica och gruppen ökar. 10, 20 och 30 meter.

Så är hon framme hos honom. Hans läppar formar en sista bön. Inom Jessica ekar ord som bara hon kan höra. Hon slänger sig ned och tar hans hand för att tillfredsställa hans önskan. En krypande känsla övergår till en stöt som fortplantar sig från Jessicas hand, upp längs hennes arm och slutar i ryggraden. Hon sitter som förstenad i någon sekund. Sedan släpper greppet och mannens arm ramlar slapp ned på isen. Hon ser oförstående på sin handflata. En svagt rosa svullnad går längs livslinjen och suddar ur dess konturer.

Niklas stannar intill Jessica och ser oförstående på scenen; kvinnan som sitter och tittar på sin egen hand som i trans; en

mörk figur ligger halvt upptinad på isen med ålderdomliga kläder; i glaciärresten tre meter bort sitter en isyxa inhuggen; eftermiddagssolens ljus har nyss nått in över skådeplatsen. Allt ackompanjeras av ljudliga syrsor som befinner sig allt för högt upp för sin natur.

Niklas ser närmare på mannen i isen och konstaterar att han måste ha varit död sedan länge men att isen bevarat honom väl. Nu börjar dock en svag stank av as sprida sig över sänkan. Kinderna ser insjunkna ut och hudens färg är genomskinligt vit men det svarta håret är fortfarande virilt. Det finns bara en sak att göra, tänker Niklas och ringer det korta numret 17 till Secours en Montagne, Bergsräddningen.

*